

Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2024 a strategie APZ pro rok 2025

Obsah:

1.	Zaměstnanost	1
1.1.	Celková zaměstnanost v kraji	1
1.2.	Zaměstnanost u nejvýznamnějších zaměstnavatelů kraje	2
1.3.	Stručná charakteristika stavu a vývoje poptávky zaměstnavatelů po pracovní síle	3
2.	Nezaměstnanost	6
2.1.	Vývoj nezaměstnanosti v kraji v roce 2024	6
2.2.	Struktura uchazečů o zaměstnání (vzdělání, věk, délka evidence)	7
2.2.1.	Osoby v režimu dočasné ochrany nebo strpění Ukrajina	10
2.3.	Hlavní příčiny nezaměstnanosti v kraji	10
2.4.	Územní rozložení registrované nezaměstnanosti v kraji	11
3.	Charakteristika problémových skupin a regionů z hlediska rozvoje zaměstnanosti	12
3.1.	Problémové skupiny na trhu práce ve Zlínském kraji	12
3.2.	Problémové regiony kraje	15
4.	Cizinci na trhu práce	19
5.	Prognóza vývoje trhu práce na rok 2025	20
6.	Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2024	21
6.1.	Realizace jednotlivých nástrojů APZ v roce 2024	21
6.1.1.	Veřejně prospěšné práce	24
6.1.2.	Společensky účelná pracovní místa	24
6.1.3.	Společensky účelná pracovní místa zřízená uchazečem (SÚPM-SVČ)	25
6.1.4.	Překlenovací příspěvek	26
6.1.5.	Regionální mobilita – příspěvek na dojížděku	26
6.1.6.	Zřízená pracovní místa pro osoby se zdravotním postižením	26
6.2.	Rekvalifikace, poradenství a pracovní rehabilitace	27
6.2.1.	Rekvalifikace	27
6.2.2.	Pracovní rehabilitace	28
6.2.3.	Poradenství	28
6.3.	Projekty ESF	30
6.3.1.	Národní individuální projekty	31
6.3.2.	Regionální individuální projekt	34
6.4.	Projekty Národního programu obnovy	35
6.5.	Vyhodnocení cílů APZ stanovených na rok 2024	36
7.	Cíle pro rok 2025	37
8.	Přílohy	
	Příloha č. 1 Mapa nezaměstnanosti v obcích kraje	38

1. Zaměstnanost

1.1. Celková zaměstnanost v kraji

Počet zaměstnanců ve Zlínském kraji se podle dat Českého statistického úřadu (ČSÚ) meziročně de facto nezměnil (nárůst o 0,2 tisíce). Naopak klesl počet podnikatelů (o 2,6 tisíc). Míra zaměstnanosti zůstala nad 57 %, což je ale v rámci krajů ČR čtvrtý nejnižší údaj (nejlépe je na tom Praha s 66,7 %, nejhůře Ústecký kraj s 55,2 %).

Tabulka 1 – Vybrané ukazatele zaměstnanosti (dle VŠPS, v tisících osob)¹⁾

zaměstnanci + OSVČ	Stav k	
	30. 9. 2023	30. 9. 2024
Zaměstnaní v hlavním zaměstnání	275,1	275,3
Podnikatelé	45,0	42,4
Pracující v dalším zaměstnání	8,1	9,0
Pracující na kratší pracovní dobu	24,7	23,5
Míra zaměstnanosti (v %)	57,4	57,2

¹⁾ Údaje z portálu Českého statistického úřadu (Statistický bulletin Zlínský kraj, 1. – 3. čtvrtletí 2024)

Tabulka 2 – Počet větších zaměstnavatelů (25 a více zaměstnanců)¹⁾ ve Zlínském kraji k 30. 9. 2024

Firmy (podle počtu zam.)	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín	Zlínský kraj
25–49	144	219	203	338	904
50–99	85	111	124	164	484
100–199	33	46	45	96	220
200–249	3	14	9	19	45
250–499	7	22	14	32	75
500–999	3	5	12	12	32
1 000 a více	1	2	2	6	11
Celkem	276	419	409	667	1 771

¹⁾ Údaje z portálu Českého statistického úřadu (Statistický bulletin Zlínský kraj, 1. – 3. čtvrtletí 2024)

Mimo dat k zaměstnancům a podnikatelům disponuje ČSÚ také daty o zaměstnavatelích z pohledu velikostních kategorií. Počet subjektů s 25 a více zaměstnanci je dlouhodobě nejvyšší na Zlínsku (aktuálně 667).

✓ V okrese **Kroměříž** předpokládá většina oslovených firem stabilizaci stavu zaměstnanců. Individuálně byly zaznamenány problémy se zakázkami, což dotčení zaměstnavatelé řešili rušením nahlášených pracovních pozic.

✓ V okrese **Uherské Hradiště** i nadále přetrvává zájem o pracovníky z oblasti strojírenství. Nebylo zaznamenáno žádné výraznější propouštění, na druhou stranu nedošlo také k žádnému velkému navýšení počtu zaměstnanců.

✓ V okrese **Vsetín** lze situaci v roce 2024 hodnotit jako stabilní i přes nárůst nezaměstnanosti. V současné době neexistují signály ohrožení regionu hromadným propouštěním či ukončením činnosti významných zaměstnavatelů. Naopak většina z nich předpokládá spíše navýšení počtu pracovníků. Nedostatek nekvalifikované pracovní síly řeší přijímáním zahraničních dělníků a také automatizací výroby. Naopak případné poklesy stavu zaměstnanců byly zaznamenány u některých dodavatelů automobilového průmyslu.

✓ I v roce 2024 přetrvával v okrese **Zlín** nedostatek pracovníků v oblasti gumárenského a plastikářského průmyslu. Také firmy ze stavebnictví měly větší zájem o cizince. Podíl VPM se zájmem o cizince má okres Zlín dlouhodobě velmi vysoký (68 % v roce 2024).

1.2. Zaměstnanost u nejvýznamnějších zaměstnavatelů kraje

Tabulka 3 – Nejvýznamnější zaměstnavatelé v kraji

firma	kategorie počtu zaměstnanců v kraji
Continental Barum, s. r. o.	4 000 - 4 999
Krajská nemocnice T. Bati, a. s.	2 000 - 2 499
ON SEMICONDUCTOR CZECH REPUBLIC, s.r.o.	1 500 - 1 999
Uherskohradištská nemocnice a.s.	1 500 - 1 999
Česká zbrojovka a.s.	1 000 - 1 499
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	1 000 - 1 499
Kroměřížská nemocnice a.s.	1 000 - 1 499
Fatra, a.s.	1 000 - 1 499
Kayaku Safety Systems Europe a.s.	500 - 999
Yokohama TWS Czech Republic, a.s.	500 - 999
Aircraft Industries, a.s.	500 - 999
Psychiatrická nemocnice v Kroměříži	500 - 999
DEZA, a.s.	500 - 999
MESIT Holding a.s.	500 - 999
MP Krásno, a.s.	500 - 999
ROBE lighting s.r.o.	500 - 999
PWO Czech Republic a.s.	500 - 999
Vsetínská nemocnice a.s.	500 - 999
Austin Detonator s.r.o.	500 - 999
Continental HT Tyres, s. r. o.	500 - 999

Brose CZ spol. s r.o.	500 - 999
HANON SYSTEMS (AUTOPAL s.r.o. + AUTOPAL SERVICES s.r.o.)	500 - 999
Sociální služby Uherské Hradiště, p.o.	500 - 999
Lázně Luhačovice, a.s.	500 - 999
KYOCERA AVX Components s.r.o.	500 - 999
STÍN KOVO s.r.o.	500 - 999
HP TRONIC Zlín, spol. s r.o.	500 - 999
SERVIS CLIMAX a.s.	500 - 999
TAJMAC-ZPS, a.s.	500 - 999
JEDNOTA, spotřební družstvo ve Vsetíně	250 - 499
BAŤA, akciová společnost	do 250
Slovácké strojírný, akciová společnost	do 250

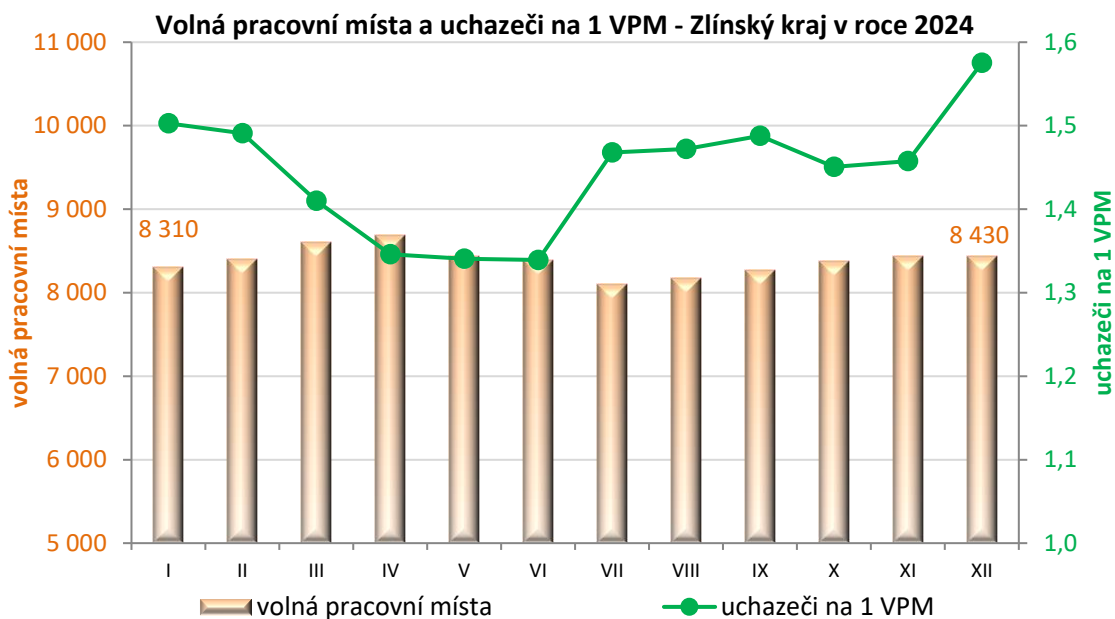
1.3. Stručná charakteristika stavu a vývoje poptávky zaměstnavatelů po pracovní síle

Průměrný měsíční počet volných pracovních míst (VPM) se v roce 2024 pohyboval okolo 8 400 (maximum v dubnu 8 692 VPM; minimum v červenci 8 104 VPM), tedy o 600 méně než v roce předchozím. Také počet nově nahlášených VPM meziročně klesl, v absolutních číslech o 420 VPM (v procentuálním vyjádření je to pokles o 4,6 %). Je to výrazně méně, než tomu bylo v minulosti. V rámci jednotlivých okresů nebyl pokles stejný. Největší změnu zaznamenal okres Vsetín – pokles téměř o 14 % naopak v okrese Zlín bylo nově nahlášeno o 4 % VPM více než v roce 2023.

S poklesem počtu VPM souvisí i pokles počtu pozic, u kterých zaměstnavatelé projeví zájem o cizince. Zatímco v roce 2023 to bylo průměrně téměř 5,5 tisíce VPM (61 %) míst, o rok později je to jen 5 200 VPM. Podíl míst se zájmem o cizince na nově nahlášených pozicích byl v roce 2024 necelých 30 % (nejméně v okrese Kroměříž – 19,4 % a nejvíce na Zlínsku – 34,1 %).

V roce 2024 bylo nejvíce VPM nahlášeno firmami, které zaměstnávají převážně osoby se zdravotním postižením (OPTIMIA facility s.r.o. – 206 nových VPM, Hotel Care s.r.o. - 83, DUKO s.r.o. - 69), dále to byly firmy Sonavox Technology CZ s.r.o. (151) a SONAVOX CZ s.r.o. (79), výrazněji zastoupené byly také sociální služby, a to jak z Uherského Hradiště (83), tak z města Kroměříž (69). Celkem 8 778 nových VPM bylo nahlášeno v rámci 5 494 požadavků u 1 748 firem. Více než 1 640 firem (94 %) hlásilo VPM pouze v jednom okrese, dalších 80 v rámci dvou okresů, 17 ve třech okresech a 10 firem hlásilo VPM ve všech 4 okresech kraje.

Stejně jako v roce 2023, i v roce 2024 pouze v okrese Zlín převyšoval počet VPM počet uchazečů o zaměstnání (UoZ).

Tabulka 4 – Volná pracovní místa a uchazeči z hlediska požadavku na vzdělání

Vzdělání	K 31. 12. 2023			K 31. 12. 2024		
	uchazeči	VPM	uchaz. / 1 VPM	uchazeči	VPM	uchaz. / 1 VPM
Bez vzd. a neúplné základní	145	321	0,5	149	511	0,3
Základní + praktická škola	2 174	5 365	0,4	2 482	5 279	0,5
Nižší střední	4	26	0,2	3	23	0,1
Nižší střední odborné	335	533	0,6	344	492	0,7
Střední odborné (vyučen)	4 379	1 414	3,1	4 931	1 327	3,7
Střední bez mat. a vyučení	43	57	0,8	52	47	1,1
ÚSV	429	168	2,6	505	109	4,6
ÚSO – vyučení s maturitou	840	138	6,1	1 033	145	7,1
ÚSO s maturitou	1 922	293	6,6	2 294	270	8,5
Vyšší odborné	124	95	1,3	145	83	1,7
Bakalářské	326	40	8,2	404	44	9,2
Vysokoškolské	753	97	7,8	917	97	9,5
Doktorské	24	2	12,0	20	3	6,7
Celkem	11 498	8 549	1,3	13 279	8 430	1,6

Z pohledu čtyř základních skupin vzdělání (základní, vyučení, SŠ + vyšší a VŠ) je nejvyšší ukazatel „UoZ na 1 VPM“ u vysokoškoláků (9,3; v roce 2023 to bylo 7,9). Naopak nejlépe vypadá situace pro UoZ se základním vzděláním, kde je pro 2 631 těchto osob nabízeno téměř 5 800 VPM. Nicméně u těchto pozic je problém s četnější směnností. Požadavek třisměnného, čtyř směnného nebo nepřetržitého provozu je uveden u 28 % VPM se základním vzděláním.

Na základě novely zákona o zaměstnanosti s účinností od 1. 7. 2024 došlo k zavedení maximální lhůty, po kterou je možné vést VPM v evidenci Úřadu práce ČR a to 6 měsíců ode dne oznámení zaměstnavatelem. Poté místo automaticky expiruje. Poprvé byla tato novelizace aplikována na začátku roku 2025, kdy byla z databáze zrušena místa nahlášená před 1. 7. 2024. Jak se legislativní změna projeví na nabídce a poptávce na trhu práce, bude možné hodnotit nejdříve po uplynutí roku 2025.

Rok 2024 je tedy poslední, kdy má smysl analyzovat VPM z pohledu dlouhodobé neobsazenosti. Aktuálně jsou analyzovány profese s počtem VPM vyšším než 200 (celkem 11 pozic) a byl sledován podíl VPM neobsazených déle než jeden rok.

Profese na prvních čtyřech příčkách zůstaly shodné s profesemi v roce 2023. Nejhuře i letos dopadla obsluha strojů na výrobu a zpracování výrobků z pryže (podíl dlouhodobě neobsazených pozic meziročně vzrostl z 74 % na téměř 85 %). Více než 80 % dlouhodobě neobsazených míst vykazují také zedníci (letos téměř 82 %, v roce 2023 to bylo necelých 72 %), nárůst zaznamenali také řidiči (z 66 % v roce 2023 na aktuálních více než 73 %).

Tabulka 5 – Dlouhodobě neobsazená volná pracovní místa

CZ-ISCO	Profese	VPM		
		celkem	neobsazeno déle než 12 měsíců	
			Σ	%
8141	Obsluha strojů na výrobu a zpracování výrobků z pryže	376	318	84,6
7112	Zedníci, kamnáři, dlaždiči a montéři suchých staveb	503	411	81,7
8332	Řidiči nákladních automobilů, tahačů a spec. vozidel	561	413	73,6
8142	Obsluha strojů na výrobu a zpracování výrobků z plastu	220	150	68,2
7119	Ostatní řemeslníci a kvalifikovaní pracovníci hl. stav. výr.	379	243	64,1
7223	Seřizovači a obsluha obráběcích strojů	205	118	57,6
7222	Nástrojaři a příbuzní pracovníci	209	113	54,1
8219	Montážní dělníci ostatních výrobků	516	272	52,7
5120	Kuchaři (kromě šéfkuchařů), pomocní kuchaři	309	158	51,1
9313	Dělníci v oblasti výstavby budov	304	136	44,7
9112	Uklízeči a pomocníci v hotelích, admin.a jiných objektech	426	48	11,3

2. Nezaměstnanost

2.1. Vývoj nezaměstnanosti v kraji v roce 2024

Zatímco rok 2023 bylo možné z pohledu Zlínského kraje hodnotit jako velmi pozitivní (šest měsíců vykazoval v rámci krajů ČR nejnižší nezaměstnanost), meziroční změny zaznamenané během roku 2024 lze vyhodnotit spíše jako negativní.

Zlínský kraj zaznamenal nejvyšší meziroční nárůst nezaměstnanosti. Počet UoZ vzrostl o 15,5 %, což je o 5,7 p. b. více než je průměr za ČR. Nejlépe se v roce 2024 dařilo Praze, kde nezaměstnanost vzrostla pouze o 2,5 %. Okresy Zlínského kraje vykázaly rozdílný nárůst nezaměstnanosti. Nejhuře dopadl okres Vsetín, kde meziročně vzrostla nezaměstnanost o 23,5 % (8. nejhorší výsledek v rámci 77 regionů kraje), okres Zlín je pak na 14. pozici s nárůstem 17,1 %, 44. příčka patří okresu Uherské Hradiště (nárůst 9,6 %) a relativně nejlépe dopadl okres Kroměříž s meziročním nárůstem nezaměstnanosti 8,2 % (51. pozice).

Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu (PNO) byl ve Zlínském kraji po většinu sledovaného období nad 3 %, pouze v dubnu – červnu klesl pod 3 %. Průměr za celé období je pak 3,07 %. Výrazně pod touto hodnotou se pohybuje okres Zlín (průměrný PNO 2,49 %), jen o 0,03 p. b. méně v porovnání s krajem vykázal průměrný PNO okres Kroměříž (3,04 %), nad úroveň kraje jsou pak zbývající dva okresy – těsně Uherské Hradiště s průměrem 3,09 % a s velkým odstupem okres Vsetín (průměrný PNO 3,85 %).

Tabulka 6 – Uchazeči a volná pracovní místa

Evidovaní uchazeči, VPM a PNO	Celkem		Ženy	
	31. 12. 2023	31. 12. 2024	31. 12. 2023	31. 12. 2024
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	11 498	13 279	5 697	6 544
z toho dosažitelní ve věku 15–64 let	10 510	12 434	5 267	6 144
Volná pracovní místa	8 549	8 430	x	x
Uchazeči na 1 VPM	1,3	1,6	x	x
Uchazeči s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	4 550	4 953	2 284	2 485
Podíl nezaměstnaných (v %)	2,88	3,41	2,95	3,45

Zhoršení situace na trhu práce je patrné i z pohledu toků UoZ. Zatímco nově bylo v roce 2024 zaevidováno více než 22 tisíc osob (o 824 více než v roce předchozím), vyřazeno z evidence bylo 20 304 UoZ, což je naopak o 929 méně než v roce 2023 a je to vůbec nejnižší hodnota od roku 2000. Počet nově zaevidovaných tak roste čtvrtý

rok v řadě, a naopak počet vyřazených osob je už od roku 2020 nižší než 22 tisíc. Oba údaje jsou hluboko pod dlouhodobým průměrem. Za dobu existence krajů (od roku 2000) bylo průměrně ročně nově zaevidováno téměř 32 tisíc osob (maximum v roce 2009 – 48 083; minimum v roce 2021 – 19 599), naopak z evidence bylo vyřazeno průměrně ročně cca 32,5 tisíce UoZ (maximum v roce 2010 – 41 371; minimum v roce 2024 – 20 304).

Tabulka 7 – Toky uchazečů

	Celkem			Ženy		
	nově evidovaní	vyřazení	umístění	nově evidované	vyřazené	umístěné
Rok 2023	21 261	21 233	14 452	10 596	10 712	7 419
Rok 2024	22 085	20 304	15 682	10 802	9 955	7 841

Z pohledu profesí u nových a umístěných UoZ (hlavní třída CZ-ISCO) se situace meziročně příliš nezměnila, nejčtenější z pohledu poslední vykonávané profese nových UoZ byli pracovníci ve službách a obchodu (5. třída; 20 %), následovali pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (9. třída; 19 %) a řemeslníci (7. třída; 16 %). V roce 2023 to byly také tyto tři třídy, pouze přehozené pořadí (9. třída s 21 %; 5. třída s 20 % a 7. třída s 16 %). Nejčtenější profese umístěných osob se meziročně nezměnily ani z pohledu pořadí. Nejvíce lidí začalo pracovat ve službách a obchodu (5. třída; 22 %), dále jako pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (9. třída; 20 %) a řemeslníci (7. třída; 15 %).

Vysoce kvalifikované profese (1. – 4. třída CZ-ISCO) zaznamenaly nárůst podílu jak u nových (v roce 2024 podíl více než 27 %, v roce 2023 to bylo cca 26 %), tak u umístěných osob (v roce 2024 26,2 %, o rok dříve 25,6 %).

2.2. Struktura uchazečů o zaměstnání (vzdělání, věk, délka evidence)

Struktura nezaměstnaných podle nejvyššího dosaženého vzdělání se meziročně při relativně stabilním vývoji mění jen v řádu desetin p. b. Na úrovni základních skupin vzdělání (základní, vyučení, SŠ + vyšší a VŠ) klesl podíl vyučenců z 41,4 % na 40,1 % a naopak vzrostl podíl maturantů z 28,8 % na 30,0 %. I nadále přetrvávají rozdíly v úrovni vzdělání z pohledu mužů a žen. Zatímco celkový podíl vyučenců je aktuálně 40,1 %, u mužů je výrazně vyšší (47,3 %) a naopak žen s výučním listem je aktuálně pouze 32,7 %. Opačná situace je u osob s maturitou, kde je celkový podíl 30,0 %, u mužů pak pouze 24,8 % a u žen 35,2 %. Podobný nepoměr je taky mezi vysokoškoly – celkový podíl 10,1 %; ženy 12,2 % a muži 8,1 %.

Tabulka 8 – Struktura uchazečů podle vzdělání

Vzdělání	Celkem				Ženy			
	k 31. 12. 2023		k 31. 12. 2024		k 31. 12. 2023		k 31. 12. 2024	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Bez vzd. a neúplné zákl.	145	1,3	149	1,1	64	1,1	74	1,1
Základní + praktická škola	2 174	18,9	2 482	18,7	1 106	19,4	1 224	18,7
Nižší střední	4	0,0	3	0,0	4	0,1	2	0,0
Nižší střední odborné	335	2,9	344	2,6	151	2,6	149	2,3
Střední odborné (vyučen)	4 379	38,1	4 931	37,1	1 731	30,4	1 951	29,8
Střední bez mat. a vyuč.	43	0,4	52	0,4	35	0,6	41	0,6
ÚSV	429	3,7	505	3,8	261	4,6	316	4,8
ÚSO – vyučení s mat.	840	7,3	1 033	7,8	371	6,5	463	7,1
ÚSO s maturitou	1 922	16,7	2 294	17,3	1 209	21,2	1 410	21,6
Vyšší odborné	124	1,1	145	1,1	96	1,7	117	1,8
Bakalářské	326	2,8	404	3,0	220	3,9	256	3,9
Vysokoškolské	753	6,6	917	6,9	432	7,6	530	8,1
Doktorské	24	0,2	20	0,2	17	0,3	11	0,2
Celkem	11 498	100	13 279	100	5 697	100	6 544	100

Z pohledu požadovaného zaměstnání UoZ na hlavní třídy CZ-ISCO je situace meziročně odlišná pouze v řádu desetin p. b. I nadále nejvíce osob hledá uplatnění v 9. třídě CZ-ISCO (pomocní a nekvalifikovaní pracovníci; 26,7 %), každý pátý pak jako pracovník ve službách a obchodu (5. třída). U žen je nejpočetnější 5. třída (29,8 %) a 9. třída je na druhé pozici s mírným odstupem (28,0 %).

Tabulka 9 – Struktura uchazečů podle věku

Věk	Celkem				Ženy			
	k 31. 12. 2023		k 31. 12. 2024		k 31. 12. 2023		k 31. 12. 2024	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
do 19 let	436	3,8	614	4,6	182	3,2	266	4,1
20–24 let	1 022	8,9	1 219	9,2	485	8,5	540	8,2
25–29 let	914	7,9	1 034	7,8	451	7,9	495	7,6
30–34 let	1 017	8,9	1 200	9,0	550	9,6	642	9,8
35–39 let	1 115	9,7	1 298	9,8	615	10,8	694	10,6
40–44 let	1 188	10,3	1 321	10,0	645	11,3	699	10,7
45–49 let	1 362	11,9	1 492	11,2	678	11,9	763	11,6
50–54 let	1 385	12,0	1 596	12,0	682	12,0	811	12,4
55–59 let	1 753	15,2	1 831	13,8	882	15,5	942	14,4
nad 60 let	1 306	11,3	1 674	12,6	527	9,3	692	10,6
Celkem	11 498	100	13 279	100	5 697	100	6 544	100

Ani věková struktura meziročně žádné zásadní změny nezaznamenala. I nadále je Zlínský kraj regionem s druhým nejvyšším průměrným věkem UoZ (43,3 let k 31. 12. 2024). Nejstarší UoZ jsou v Moravskoslezském kraji – 43,9 roku; nejmladší v Ústeckém kraji – 41,9 roku; průměr za ČR je 42,7 roku.

Za negativní lze považovat meziroční nárůst podílu osob ve věku nad 60 let (z 11,4 % ke konci roku 2023 na 12,6 % k 31. 12. 2024). Z tohoto pohledu je Zlínský kraj v rámci ČR druhý nejhorší (první opět Moravskoslezský kraj s 13,6 %; nejlépe je na tom Liberecký kraj s podílem 11,2 %).

Z dat předchozích let je zřejmé, že věk UoZ souvisí s tím, jak dlouho setrvává v evidenci. U vyšších věkových kategorií je délka evidence prokazatelně výrazně vyšší. Často je zde i souvislost s různými zdravotními komplikacemi, které UoZ limitují při hledání vhodného zaměstnání. S rostoucí délkou evidence pak pravděpodobnost nalezení vhodného zaměstnání výrazně klesá a často je nezbytná finanční podpora ze strany ÚP při umisťování těchto osob zpět na trh práce.

Tabulka 10 – Struktura uchazečů podle délky evidence

Délka evidence	Celkem				Ženy			
	k 31. 12. 2023		k 31. 12. 2024		k 31. 12. 2023		k 31. 12. 2024	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
do 3 měsíců	4 469	38,9	4 600	34,6	1 907	33,5	2 009	30,7
3–6 měsíců	2 555	22,2	2 978	22,4	1 402	24,6	1 597	24,4
6–9 měsíců	1 130	9,8	1 283	9,7	622	10,9	651	10,0
9–12 měsíců	767	6,7	1 007	7,6	416	7,3	536	8,2
12–24 měsíců	1 331	11,6	1 813	13,7	742	13,0	943	14,4
více než 24 měsíců	1 246	10,8	1 598	12,0	608	10,7	808	12,3
Celkem	11 498	100	13 279	100	5 697	100	6 544	100

Hledisko délky evidence je výrazně sezónní záležitost, kdy především na přelomu kalendářního roku přichází do evidence vyšší počet zaměstnanců, kterým skončil pracovněprávní vztah, a naopak nižší počet osob evidenci na úřadu práce (ÚP) v tuto dobu ukončuje. Na jaře zase díky zahájení sezónních prací ukončuje evidenci vyšší počet osob, než je obvyklé a díky vyšší poptávce zaměstnavatelů po pracovní síle v tomto období lidé často přechází od jednoho zaměstnavatele ke druhému bez nutnosti evidovat se v mezidobí na ÚP.

Meziročně vzrostl podíl kategorie osob evidovaných déle než 1 rok o více než 3 p. b. Aktuálně je dlouhodobě evidovaný každý čtvrtý UoZ (před 5 lety byl tento podíl necelých 15 %). V rámci krajů ČR má region aktuálně čtvrtý nejnižší podíl osob evidovaných nad 1 rok. ČR jako celek vykázala k 31. 12. 2024 hodnotu 31,0 %; nejhůře na tom byl Ústecký kraj s 39,0 %, naopak nejlépe kraj Jihočeský s 22,7 %.

S vysokým podílem dlouhodobě evidovaných UoZ souvisí také vyšší údaj ukazatele „průměrná délka evidence ve dnech“. K 31. 12. 2024 dosáhl ve Zlínském kraji

hodnoty 363 dnů (průměr za ČR 484 dnů, maximum Moravskoslezský kraj – 729 dnů, minimum Pardubický kraj – 303 dnů). Z pohledu okresů se nad úrovní ČR dlouhodobě pohybuje okres Vsetín – aktuálně průměrná délka evidence 459 dnů, těsně pod průměrem ČR je pak okres Uherské Hradiště – 358 dnů. Výrazně méně vykazuje okres Zlín – 299 dnů a nejkratší dobu jsou evidováni UoZ v okrese Kroměříž – 293 dnů.

2.2.1. Osoby v režimu dočasné ochrany nebo strpění Ukrajina (UKR ODO)

Od počátku konfliktu na Ukrajině v únoru 2022 bylo na ÚP ve Zlínském kraji zaevidováno celkem 1 698 uchazečů o zaměstnání, na které se vztahoval režim dočasné ochrany (UKR ODO) a dále pak 585 zájemců o zaměstnání (ZoZ).

Během roku 2024 bylo nově zaevidováno 525 UoZ (31 % všech dosud zaevidovaných UoZ) a 139 ZoZ (24 % všech dosud zaevidovaných ZoZ). Ke konci roku bylo v evidenci ÚP Zlínského kraje 341 UoZ a 68 ZoZ v režimu UKR ODO. Naprostá většina UoZ i ZoZ byly ženy (78 % v případě nezaměstnaných osob; 69 % v případě zájemců o zaměstnání). Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání je relativně rovnoměrná, 27 % má vysokoškolské vzdělání, necelých 26 % pak základní vzdělání, nepatrně méně (24,6 %) UoZ má maturitní vzdělání a výuční list má necelých 23 % nezaměstnaných v režimu UKR ODO. Téměř 59 % z nich hledá práci jako obsluha strojů, případně pomocný a nekvalifikovaný pracovník, dalších více než 17 % pak vyšší kvalifikované pozice (1. – 4. třída CZ-ISCO), 17 % se zajímá o práci ve službách a obchodu a zbývajících cca 7 % hledá práci v řemeslných oborech. Necelých 29 % osob je evidováno déle než jeden rok, z toho 8,5 % dokonce déle než 2 roky. Průměrný věk je 42 let.

2.3. Hlavní příčiny nezaměstnanosti v kraji

Relativně velká závislost na automobilovém průmyslu a nízká pestrost zaměstnavatelů je hlavním zdrojem případného nárůstu nezaměstnanosti. Na další zásadní odvětví typické pro Zlínský kraj – stavebnictví – má zase velký vliv sezónnost, investiční záměry a také možnost využití zdrojů financování z Evropské unie. Pro Zlínský kraj má význam také další sezónní činnost, a to je lázeňství. Tento sektor vykazuje vysokou fluktuaci zaměstnanců a časté opakování pracovních poměrů na dobu sezóny.

Obecně v odvětví Stavebnictví a Ubytování, stravování a pohostinství došlo k meziročnímu poklesu zaměstnanosti o 0,5 resp. 2,4 %.

Během celého roku 2024 bylo nově zaevidováno téměř 1 800 osob, které ukončily svou činnost (osoby samostatně výdělečně činné – OSVČ). Jedná se o dočasný stav (především u OSVČ působících ve stavebnictví, které na dobu zimních měsíců

přerušují svou činnost a následně na jaře opět zahajují podnikání). Nicméně za posledních šest let je to největší počet nových UoZ-SVČ.

2.4. Územní rozložení registrované nezaměstnanosti v kraji

Zlínský kraj vykazoval i v roce 2024 nižší PNO než Česká republika (cca o 0,8 p. b.). Nezaměstnanost z pohledu nižších územně správních celků už tak jednoznačně pozitivní není. Dlouhodobě nejlépe je na tom okres Zlín, který se pohybuje v první desítce regionů z pohledu nejnižší nezaměstnanosti (ze 77 okresů). Také okres Kroměříž vykazuje nízký PNO (cca 16. – 19. příčka). S mírným odstupem následuje okres Uherské Hradiště (aktuálně 22. příčka). Odstup okresu Vsetín kontinuálně narůstá, z 39. pozice na konci roku 2023 se posunul až na aktuální 52. příčku.

Na úrovni spádových oblastí obcí s rozšířenou působností (SO ORP) jsou rozdíly ještě patrnější. Celkem tři ORP vykázaly ke konci roku 2024 PNO nad 4 % - Vsetín (4,79 %), Bystřice pod Hostýnem (4,34 %) a Valašské Meziříčí (4,28 %). Naopak nejnižší nezaměstnanost mají ORP z okresu Zlín – Luhačovice (2,14 %), Valašské Klobouky (2,37 %) a také Holešov z okresu Kroměříž (2,40 %).

Například ORP Zlín má sice PNO pouze 2,90 %, ale meziročně zde vzrostl počet UoZ o 21,6 % (třetí nejvyšší nárůst v rámci ORP).

Tabulka 11 – Nezaměstnanost podle spádových oblastí obcí s rozšířenou působností (ORP)

Okres	ORP	K 31. 12. 2024	
		evidování uchazeči	PNO (v %)
Kroměříž	Bystřice pod Hostýnem	431	4,34
	Holešov	345	2,40
	Kroměříž	1 422	3,15
Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	2 149	3,57
	Uherský Brod	1 040	2,96
Vsetín	Rožnov pod Radhoštěm	847	3,63
	Valašské Meziříčí	1 230	4,28
	Vsetín	2 128	4,79
Zlín	Luhačovice	268	2,14
	Otrokovice	614	2,67
	Valašské Klobouky	367	2,37
	Vizovice	308	2,65
	Zlín	1 907	2,90

3. Charakteristika problémových skupin na krajském trhu práce a problémových regionů z hlediska rozvoje zaměstnanosti

Zatímco celková nezaměstnanost meziročně vzrostla o 15,5 %, v případě vybraných kategorií UoZ byl trend jiný. Mírně příznivější u osob se ZP, kde došlo k nárůstu jen o 14,7 % a také u osob nad 50 let věku (nárůst o 14,8 %). Naopak hůře se situace vyvíjela u osob ve věku do 30 let (meziroční nárůst o 20,9 %) a především u dlouhodobě evidovaných UoZ. Počet osob evidovaných déle než 2 roky meziročně vzrostl o 28,3 %. Tato čísla jen potvrzují data z předchozích let, že dlouhodobá evidence je výrazným negativním faktorem společným pro všechny další rizikové skupiny.

Z pohledu územního rozložení nezaměstnanosti lze jako rizikové definovat spádové oblasti obcí s pověřeným obecním úřadem (POU) s vysokým podílem PNO. Nelze však opomenout ani regiony, kde došlo meziročně k výraznému nárůstu nezaměstnanosti.

Vysoký PNO vykazuje POU Vsetín (k 31. 12. 2024 dokonce PNO překročil hranici pěti procent - 5,12 %), POU Bystřice pod Hostýnem (4,34 % ke konci roku) a POU Valašské Meziříčí (4,28 %). Meziročně navíc výrazně vzrostla nezaměstnanost v POU Karolinka (o 29 %).

3.1. Problémové skupiny na trhu práce ve Zlínském kraji

Tabulka 12 – Rizikové skupiny uchazečů

Rizikové faktory	Celkem			
	k 31. 12. 2023		k 31. 12. 2024	
	abs.	v %	abs.	v %
Uchazeči celkem	11 498	x	13 279	x
z toho:				
uchazeči s evidencí nad 5 měsíců	5 063	44,0	6 437	48,5
osoby se ZP	1 834	16,0	1 953	14,7
osoby pečující o děti do 15 let věku	2 003	17,4	2 394	18,0
osoby do 30 let věku	2 372	20,6	2 867	21,6
osoby nad 50 let věku	4 444	38,7	5 101	38,4

Uchazeči s evidencí nad 5 měsíců se na celkové nezaměstnanosti podílejí bezmála 50 % (o 4,5 p. b. více než ke konci roku 2023). Zásadní podíl na tomto negativním trendu má kategorie osob evidovaných déle než 2 roky (meziročně počet UoZ s takto dlouhou evidencí vzrostl o 28 %). Dlouhodobá evidence (případně v kombinaci s jiným hendikepem) byla častým rizikovým faktorem osob, které byly

podpořeny dotací na vyhrazení společensky účelného pracovního místa (SÚPM). Z 395 takto podpořených osob splňovalo 331 (84 %) podmínku minimálně 5měsíční evidence. Průměrná délka před nástupem do zaměstnání byla 316 dnů. V roce 2024 byly jen ve velmi omezené míře realizovány veřejné prospěšné práce. Celkem bylo tímto nástrojem podpořeno 10 osob s průměrnou délkou evidence na ÚP 4 a $\frac{3}{4}$ roku (jeden UoZ byl umístěn po více než 25 letech evidence).

Uchazeči nad 50 let věku zaznamenaly meziroční nárůst necelých 15 % (čtvrtý nejvyšší v rámci krajů ČR), což je mírně pod celkovým nárůstem nezaměstnanosti ve Zlínském kraji. V rámci ČR se Zlínský kraj drží na nelichotivém druhém místě z hlediska podílu této kategorie na celkové nezaměstnanosti a alespoň zbrzdit negativní trend by mohl projekt Věk není překážkou, který cílí na osoby ve věku nad 55 let (dále viz kapitola 6.3.1.).

Tabulka 13 – Struktura uchazečů nad 50 let věku podle délky evidence

Délka evidence	K 31. 12. 2024			
	uchazeči nad 50 let		uchazeči celkem	
	abs.	v %	abs.	v %
do 1 roku	3 155	61,9	5 268	74,3
1–2 roky	926	18,1	1 813	13,7
více než 2 roky	1 020	20,0	1 598	12,0
celkem	5 101	100	13 279	100

Podíl osob evidovaných déle, než jeden rok je u osob v tomto věku více než 38 % (na celkové nezaměstnanosti se UoZ s roční a delší evidencí podílejí necelými 26 %). S vyšším věkem souvisí i nižší úroveň vzdělání a větší četnost zdravotních komplikací. Podíl osob se ZP na celkové nezaměstnanosti se pohybuje okolo 15 %, v případě osob starších 50 let je podíl výrazně vyšší – 28 % (v okrese Uherské Hradiště dokonce 38 %).

Tabulka 14 – Struktura uchazečů nad 50 let věku podle vzdělání

Vzdělání	K 31. 12. 2024			
	uchazeči nad 50 let		uchazeči celkem	
	abs.	v %	abs.	v %
základní	749	14,7	2 631	19,8
vyučení	2 517	49,3	5 330	40,1
SŠ + vyšší	1 399	27,4	3 977	30,0
VŠ	436	8,6	1 341	10,1
celkem	5 101	100	13 279	100

Uchazeči se zdravotním postižením patří k ohrožené kategorii. V roce 2024 se na nezaměstnanosti podíleli cca 15 % (průměr za ČR je 13 %). Zlínský kraj vykazuje třetí nejvyšší podíl v rámci republiky. U některých nižších územně správních celků (ORP) jsou podíly ještě vyšší – například ORP Uherský Brod vykázal k 31. 12. 2024 podíl 20,6 %, ORP Uherské Hradiště 19,5 % a ORP Valašské Klobouky 19,3 %. Na opačné straně žebříčku je pak ORP Valašské Meziříčí s podílem 8,0 %.

Tři ze čtyř nezaměstnaných se ZP jsou ve věku nad 50 let, také podíl osob s nízkým vzděláním (maximálně vyučení) je výrazně vyšší než u všech nezaměstnaných – 71 % osoby se ZP a 60 % všichni UoZ. Průměrný věk osob se ZP je 53 let, průměrná délka evidence 684 dnů. Pro tuto specifickou skupinu je od roku 2023 realizován národní individuální projekt (NIP) Podpora osob se zdravotním postižením (OZP). Podrobnější informace jsou v kapitole 6.3.1.

Tabulka 15 – Věková struktura uchazečů se zdravotním postižením (ZP)

Věk	K 31. 12. 2024			
	uchazeči se ZP		uchazeči celkem	
	abs.	v %	abs.	v %
do 30 let	72	3,7	2 867	21,6
30–39 let	134	6,8	2 498	18,8
40–49 let	312	16,0	2 813	21,2
50 a více let	1 435	73,5	5 101	38,4
celkem	1 953	100	13 279	100

Tabulka 16 – Struktura uchazečů se ZP podle vzdělání

Vzdělání	K 31. 12. 2024			
	uchazeči se ZP		uchazeči celkem	
	abs.	v %	abs.	v %
základní	346	17,7	2 631	19,8
vyučení	1 040	53,3	5 330	40,1
SŠ + vyšší	486	24,9	3 977	30,0
VŠ	81	4,1	1 341	10,1
celkem	1 953	100	13 279	100

Osoby pečující o děti do 15 let věku se na celkové nezaměstnanosti v roce 2024 v rámci Zlínského kraje podílely průměrně cca 19 %, což je o 2 p. b. více než údaj za celou ČR. Jejich průměrný věk je 39 let. Tato skupina z hlediska rizikovosti nevykazuje žádné výrazné odchylky. Obtížnější uplatnění na trhu práce souvisí s nutností sladit práci s péčí o děti. Obdobné problémy sladit pracovní a soukromý

život mají osoby pečující o osobu blízkou. Oficiální data k této skupině k dispozici nejsou. Dá se předpokládat, že i tato kategorie bude početná.

3.2. Problémové regiony kraje

Tabulka 17 – TOP mikroregiony (podle průměrné nezaměstnanosti v roce 2024)

Nejvyšší nezaměstnanost		Nejnižší nezaměstnanost	
Region	Podíl nezaměstnaných (v %)	Region	Podíl nezaměstnaných (v %)
Vsetín	4,36	Luhačovice	1,80
Bystřice p. Hostýnem	3,86	Slavičín	1,81
Valašské Meziříčí	3,79	Koryčany	2,06
Karolinka	3,55	Napajedla	2,11
Rožnov p. Radh.	3,27	Val. Klobouky	2,12

Mezi pět regionů s nejvyšší nezaměstnaností v roce 2024 patří:

Vsetín s podílem nezaměstnaných 5,12 % k 31. 12. 2024. V regionu má vysoké zastoupení průmysl – strojírenský, automobilový, elektrotechnický a dřevařský. Situaci v regionu komplikuje horší dopravní dostupnost z příhraničních regionů se Slovenskou republikou – Hornolidečska a Horního Vsacka.

Největší zaměstnavatelé se soustředí v původní průmyslové zástavbě bývalé Zbrojovky ve Vsetíně, dále v Jablůnce a také v průmyslové zóně Vsetín-Bohrky. V regionu působí jeden z největších zaměstnavatelů nejen v okrese Vsetín, ale také ve Zlínském kraji, a to firma Kayaku Safety Systems Europe a.s. (cca 980 zaměstnanců). Segment automotive doplňuje významná firma WOCO STV s.r.o. s cca 500 zaměstnanci.

Mezi další významné zaměstnavatele patří korporace Austin Detonator s.r.o., která má ve Vsetíně čtyři vzájemně spolupracující společnosti (dohromady více než 900 zaměstnanců). Další výrobní oblastí, která má v regionu velké zastoupení je výroba stínící techniky a výroba oken (firmy SERVIS CLIMAX a.s., STÍN KOVO s.r.o. - vlastnický propojená se společností SVĚT OKEN s.r.o.) – tyto firmy dosahují celkem cca 1 400 zaměstnanců.

Bystřice pod Hostýnem s podílem nezaměstnaných 4,34 % k 31. 12. 2024. Mikroregion se nachází v severní části Zlínského kraje v okolí Svatého Hostýna. Území je tvořeno z části velmi rázovitou kopcovitou částí Hostýnských vrchů.

Přírozeným centrem mikroregionu a zároveň obcí s rozšířenou působností je město Bystřice pod Hostýnem. V celé lokalitě se nachází řada přírodních památek a zajímavostí. Z toho plyne potenciál možného rozvoje v oblasti cestovního ruchu a rekreace. Celá oblast je protkána sítí značených cyklotras pro pěší turistiku i cykloturistiku, které jsou v zimním období využívány běžkaři. Z menších obcí většina ekonomicky aktivních obyvatel za prací dojíždí.

Město proslulo tradicí nábytkářské výroby, která zde dodnes převládá. Významnými zaměstnavateli jsou výrobní firmy i organizace poskytující služby. Největším zaměstnavatelem v regionu je výrobní firma TON a.s. (výroba ručně ohýbaného nábytku) - mezinárodně významná výrobní firma. Se vznikem firmy v roce 1961 se historicky pojí i růst a rozvoj samotného města. Firma v posledních letech obnovila kontakty s místní Střední školou nábytkářskou a obchodní Bystřice pod Hostýnem, kdy ve firmě studenti vykonávají školské praxe v rámci svých studijních oborů.

Dalšími zaměstnavateli jsou například: KOVONAX spol. s r.o. (výroba kovového a školního nábytku a nemocničního vybavení), NET PLASY, spol. s r.o. (výroba a prodej mlékárenských výrobků), Centrum pro seniory Zahrada, o.p.s. (domov pro seniory, poskytování sociálních služeb seniorům).

Valašské Meziříčí s podílem nezaměstnaných 4,28 % k 31. 12. 2024. Mikroregion Valašské Meziříčí nabízí velké množství volných pracovních pozic v různých oborech. Firmy se potýkají s nedostatkem pracovníků, který pak často řeší zaměstnáváním cizinců – v regionu Valašskomeziříčska je využívání zahraniční pracovní síly v porovnání s ostatními regiony okresu Vsetín nejčtenější. K největším zaměstnavatelům v této oblasti patří firma ROBE lighting s.r.o. (cca 800 zaměstnanců), která je významným dodavatelem světelné techniky především pro zábavní průmysl, společnost DEZA a.s. (cca 880 zaměstnanců), zabývající se chemickou výrobou a potravinářská firma MP Krásno, a.s. (cca 800 zaměstnanců). Je zde také silně zastoupen automobilový průmysl firmami PWO Czech Republic a.s. - výrobce mechanických kovových součástí automobilů, CIE Automotive, vyrábějící komponenty a podsestavy automobilů (sestavující z CIE UNITOOLS PRESS, a.s., CIE METAL CZ, s.r.o. a CIE PLASTY CZ s.r.o.), a také Sonavox Technology CZ s.r.o. (dříve SONAVOX CZ s.r.o.), který je výrobcem automobilových reproduktorů.

V regionu je poměrně dobrá dopravní dostupnost a propojení na sousední okresy Přerov a Nový Jičín. Ve srovnání s jinými regiony okresu je zde v menší míře rozvinut cestovní ruch.

Karolinka s podílem nezaměstnaných 4,04 % k 31. 12. 2024. Region Karolinka je specifický svou vysokou orientací na cestovní ruch, gastronomické a ubytovací služby. Dále zde převládají zaměstnavatelé, kteří se zabývají dřevařským průmyslem, ale také kovoobráběním. Největším zaměstnavatelem v mikroregionu Karolinka, zůstává společnost ZAMET, spol. s r.o. (cca 315 zaměstnanců), která se orientuje na kovovýrobu. Silným odvětvím, které je zde také zastoupeno, je dřevařský

průmysl, kde největšími zaměstnavateli zůstávají Pila MSK, a.s. a TIMBER PRODUCTION s.r.o.

V mikroregionu Karolinka zaznamenáváme již řadu let horší situaci na trhu práce, a to především z důvodu nedostatku vhodných pracovních příležitostí, které by odpovídaly profesní struktuře obyvatelstva. Historicky nabízela největší pracovní příležitosti sklárna v Karolince, která na počátku tohoto století utlumila svoji výrobu. Vedle sklářského průmyslu došlo k ukončení činnosti řady zaměstnavatelů v dřevařském průmyslu a zemědělství. Další nevýhodou tohoto regionu je slabší dopravní dostupnost, jedná se o příhraniční oblast se Slovenskou republikou.

Rožnov pod Radhoštěm s podílem nezaměstnaných 3,63 % k 31. 12. 2024. Klíčovým podnikem regionu Rožnovsko a současně i okresu Vsetín je společnost ON SEMICONDUCTOR CZECH REPUBLIC, s.r.o. (více než 1 700 zaměstnanců) nabízející ucelené portfolio polovodičových součástek a řešení, která mají široké využití v automobilovém průmyslu, komunikačních technologiích, počítačové technice, spotřební elektronice, průmyslové technice, LED osvětlení, lékařské elektronice, vojenství a letectví i v aplikacích pro napájení. Další významní zaměstnavatelé jsou dodavatelé automobilového průmyslu Brose CZ spol. s r. o., výrobce mechanických částí (konstrukcí sedaček a zámků) motorových vozidel a Gumárny Zubří, akciová společnost, specializující se na výrobu produktů z technické pryže a termoplastu

Tabulka 18 – Mikroregiony Zlínského kraje

Okres	spádová oblast obce s pověřeným obecním úřadem (POU)	K 31. 12. 2024	
		evidovaní uchazeči	podíl nezaměstnaných (%)
Kroměříž	Bystřice pod Hostýnem	431	4,34
	Holešov	345	2,40
	Hulín	161	3,06
	Chropyně	122	2,93
	Koryčany	51	1,86
	Kroměříž	967	3,38
	Morkovice-Slížany	121	2,78
Uherské Hradiště	Bojkovice	173	3,00
	Staré Město	248	3,29
	Uherské Hradiště	1 691	3,63
	Uherský Brod	867	2,95
	Uherský Ostroh	210	3,48
Vsetín	Horní Lideč	154	3,48
	Karolinka	280	4,04
	Rožnov pod Radhoštěm	847	3,63
	Valašské Meziříčí	1 230	4,28
	Vsetín	1 694	5,12
Zlín	Brumov – Bylnice	185	2,50
	Luhačovice	163	2,22
	Napajedla	204	2,22
	Otrokovice	410	2,97
	Slavičín	105	2,03
	Valašské Klobouky	182	2,25
	Vizovice	308	2,65
	Zlín	1 907	2,90

4. Cizinci na trhu práce

V oblasti zahraniční zaměstnanosti došlo v roce 2024 k legislativní úpravě. Ta mimo jiné změnila plnění informační povinnosti ze strany zaměstnavatelů ohledně zaměstnávání cizinců pouze digitální formou. V důsledku probíhajících digitalizačních procesů zasahujících do zdrojových dat jsou v oblasti zahraniční zaměstnanosti od 1. 7. 2024 až do odvolání všechny zveřejňované statistické údaje kvalifikovanými odhady.

Tabulka 19 – Zaměstnávání cizinců

Zaměstnaní cizinci	K 31. 12. 2023	K 31. 12. 2024*
Cizinci s pracovním povolením	127	160
Cizinci se zaměstnaneckou kartou	2 941	2 800
Cizinci s modrou kartou	5	8
Cizinci, kteří nepotřebují povolení k zaměstnání	6 673	7 000
Občané EU/EHP a Švýcarska	9 784	8 500
Cizinci celkem	19 530	18 500

* kvalifikované odhady

Obecně lze konstatovat, že i přesto, že data nejsou komplexní, nejčtenější národnosti zůstávají neměnné. U zaměstnanců z EU/EHP jsou to Slováci (více než 6 tisíc), v řádu stovek pak Maďaři a Rumuni. Pracovníci z tzv. třetích zemí, kteří nepotřebují povolení ani zaměstnaneckou kartu, jsou především z Ukrajiny (více než 5,5 tisíce). U povolení se situace nijak nemění. Nejčtenější národností jsou Ukrajinci (více než 100). Také u zaměstnaneckých karet jsou nejčtenější národností Ukrajinci (cca 1 800). Modré karty jsou ve Zlínském kraji evidovány v počtu menším než 10 a jsou to občané Íránu, Thajska, Ukrajiny a Filipín.

Mimo cizince-zaměstnance působí v kraji také cizinci-podnikatelé. K 31. 12. 2024 bylo ve Zlínském kraji registrováno 2 375 cizinců s živnostenským oprávněním. Na tisíc obyvatel tak vychází 4,4 cizinců-živnostníků, což je v rámci krajů nejnižší údaj. V roce 2024 se tak kraj posunul na první příčku, kde dosud byl kraj Vysočina.

5. Prognóza vývoje trhu práce na rok 2025

Rok 2024 znamenal pro Zlínský kraj relativně velké zhoršení situace. Meziroční nárůst nezaměstnanosti o 15,5 % je v rámci krajů nejvyšší. Nicméně je nutné brát v úvahu, že rok předtím vykázal Zlínský kraj šest měsíců nejnižší nezaměstnanost v rámci ČR. Proto jakákoliv změna k horšímu vypadá velmi nepříznivě. Z dat za poslední tři roky lze odvodit jistý trend zhoršování situace. V roce 2022 byl průměrný měsíční stav 10 530, v roce 2023 pak 10 842 a v roce 2024 12 111. Na druhou stranu pohled na historická data od roku 2000 říká, že dlouhodobý měsíční průměr je 22 280 (tedy o 84 % vyšší).

Negativní trend je patrný také u toku uchazečů. Z historického minima v roce 2021, kdy bylo nově zaevidováno cca 19,5 tisíce UoZ, došlo v následujících letech k nárůstu na cca 21 tisíc v roce 2022, necelých 21 300 v roce 2023 a v roce 2024 se tento údaj dostal až nad 22 tisíc. Naopak počet vyřazených je v roce 2024 historicky nejnižší (20 304). Přitom počty nově nahlášených VPM také klesají, ze 14,5 tisíc v roce 2022 na 9 tisíc v roce 2023 a 8,8 tisíce v roce 2024. S tím je spojená také legislativní změna v oblasti VPM, kdy budou všechny nahlášené požadavky bez vazby na zájem o zahraniční zaměstnance po 6 měsících od nahlášení automaticky smazány z databáze. Poprvé v lednu 2025.

Pesimistická varianta růstu počtu UoZ k 15 tisícům se v roce 2024 nenaplnila, i když v roce 2024 došlo k nárůstu nezaměstnanosti. Průměrný měsíční počet nezaměstnaných lehce převýšil 12 tisíc, přičemž v roce 2023 činil tento průměr necelých 11 tisíc. Očekáváme, že vývoj nezaměstnanosti v roce 2025 ovlivní spíše negativní faktory, takže situace na trhu práce se bude spíše zhoršovat.

Tabulka 20 – Prognóza vývoje nezaměstnanosti

Očekávaný stav k	Optimističtější varianta		Pesimističtější varianta	
	UoZ	PNO (v %)	UoZ	PNO (v %)
31. 12. 2025	14 000	3,7	15 500	4,1

6. Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2024

6.1. Realizace jednotlivých nástrojů APZ v roce 2024

V rámci Zlínského kraje byl při schvalování jednotlivých žádostí individuálně a komplexně posouzen každý případ, včetně vyhodnocení vzdělání, praxe a dovedností uchazečů o zaměstnání a jejich potencionální uplatnitelnosti na trhu práce. Jako prioritní bylo nastaveno využívání nástrojů a opatření APZ prostřednictvím projektů financovaných z Evropského sociálního fondu (ESF).

V roce 2024 byly realizovány projekty prostřednictvím OPZ+ NIP Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením (OZP II), NIP OUTPLACEMENT II (OUT II), NIP Záruky pro mladé, a NIPy Věk není překážkou (VNP) a Nová etapa (NOE) lišící se pouze cílovou skupinou. Mimo to byl také realizován regionální individuální projekt Šance na práci ve Zlínském kraji (ŠNP). Prostřednictvím těchto projektů byly realizovány nástroje aktivní politiky zaměstnanosti včetně rekvalifikací. Na podzim roku 2024. začala realizace projektu Integrace na trh práce a podpora cizincův ČR (Integrace) K financování rekvalifikací a vzdělávacích kurzů pro oblast IT a Průmysl 4.0 byl využíván Národní plán obnovy (NPO).

V roce 2024 došlo ke změně v realizaci veřejně prospěšných prací, kdy byly z pozice generálního ředitelství potažmo MPSV stanoveny Teze realizace nástroje veřejně prospěšné práce v roce 2024. K tomuto kroku přistoupilo GŘ/MPSV z důvodu omezeného objemu finančních prostředků, kterými na zajištění realizace VPP Úřad práce v roce 2024 disponoval.

Na podzim 2024 došlo v některých krajích k ničivým povodním, proto v nich byly realizovány povodňové VPP, zaměřené na pomoc při úklidu a odstraňování povodňových škod.

V rámci APZ financované z čistě národních zdrojů jsme se zaměřili především na SÚPM-SVČ a na regionální mobilitu – příspěvek na dojížděku. Limitujícími v poskytování příspěvků se však v druhé polovině roku opět staly závazky na rok 2025, jejichž výše nesměla překročit 10 % přiděleného rozpočtu, a také fakt, že se veškeré dohody musely uzavírat max. do 31. 1. 2025.

Tabulka 21 – Výdaje na politiku zaměstnanosti (v tisících Kč)

Výdaje na politiku zaměstnanosti (v tis. Kč)	2023	2024
Výdaje na politiku zaměstnanosti celkem	1 049 957	1 168 468
z toho:		
pasivní politika (PPZ)	520 230	636 692
aktivní politika (APZ)	126 209	80 421
podpora zaměstnávání OZP – příspěvek dle § 78a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti	388 195	414 147
insolvence	15 323	37 059
program Povodeň	x	149

Tabulka 22 – Počet umístěných/podpořených osob v rámci jednotlivých nástrojů APZ

Nástroj APZ (celkový počet umístěných osob)	2023	2024
VPP	296	10
SÚPM zřízené a vyhrazené zaměstnavateli	154	395
SÚPM zřízené uchazeči o zaměstnání – SVČ	55	31
Zřízené pracovní místo pro OZP	14	6
Zřízené pracovní místo pro OZP – SVČ	0	0
Projekt OUT/ OUT II (vytvořené pracovní místo)	18	1
Projekt FLEXI (sdílené místo, generační tandem a zkrácený úvazek)	27	x
Celkem	564	443
Nástroj APZ (celkový počet podpořených osob)		
Překlenovací příspěvek	14	4
Příspěvek na provoz pracovního místa pro OZP a OZP – SVČ	5	3
Příspěvek na regionální mobilitu	36	73

Tabulka 23 – Přehled financí APZ v roce 2024

Nástroj APZ	Vyplacené finanční prostředky (v tis. Kč)
VPP	1 143
SÚPM zřízené zaměstnavatelem	0
SÚPM vyhrazené zaměstnavatelem	216
SÚPM – SVČ zřízené UoZ	1 643
Zřízené pracovní místo pro OZP	0
Zřízené pracovní místo pro OZP - SVČ	0
Příspěvek na provoz pracovního místa pro OZP a OZP – SVČ	94
Překlenovací příspěvek	19
Rekvalifikace	45
Zvolená rekvalifikace	854
Poradenská činnost	87
Pracovní rehabilitace	0
Regionální mobilita – příspěvek na dojížďku	388
Celkem národní APZ	4 489
RIP OPZ+	1 947
OZP II (OPZ+)	10 167
Záruky pro mladé (OPZ+)	9 207
Nová etapa (OPZ+)	19 078
Věk není překážkou (OPZ+)	8 463
OUTPLACEMENT II	15
Národní plán obnovy (NPO)	24 871
DIGI pro firmy	1 967
EURES	217
Celkem ESF (OPZ, OPZ+) APZ	75 932
Celkem národní + ESF APZ	80 421

6.1.1. Veřejně prospěšné práce (VPP)

Realizace tohoto nástroje byla pro rok 2024 nastavena na uchazeče z tzv. ohrožených lokalit a uchazeče, kteří vykonávají veřejnou službu. Na podzim s ohledem na povodně, které postihly část republiky, byl okruh podpořených osob rozšířen také na obce postižené povodněmi.

V roce 2024 se na základě §106 Zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti začal pilotovat nový nástroj Integrovaní pracovní místo (IPM). Účelem IPM je poskytnout osobám se specifickými potřebami dostatečnou podporu pro jejich trvalou integraci na trh práce. V určitém směru tento nástroj nahrazuje VPP. Podpořená místa lze přeořazovat jiným uchazečem. Tohoto pilotování se Zlínský kraj v roce 2024 nezúčastnil, nicméně v roce 2025 už by se tento nástroj ve Zlínském kraji aplikovat měl.

Celkem byly v roce 2024 ve Zlínském kraji uzavřeny dohody na 10 míst, na která bylo umístěno 10 uchazečů. Jednalo se o 6 osob z okresu Kroměříž a 4 z okresu Vsetín, z toho 2 byli z ohrožené lokality, 6 s veřejnou službou a 2 na specifické dohody, tzv. „povodňové VPP“. Z těchto 10 osob byly tři ženy a sedm mužů, mimo jiné byl na VPP umístěn i člověk po 25 letech evidence na ÚP.

Všechny dohody byly financovány z národních zdrojů. Celkem bylo v roce 2024 vyplaceno 1 143 tisíc Kč (včetně závazků z roku 2023).

6.1.2. Společensky účelná pracovní místa (SÚPM)

V roce 2024 byl tento nástroj přednostně financován z evropských zdrojů, a to hned z několika projektů – NOE, OZP, VNP, ZPM (národní individuální projekty) a ŠNP (regionální individuální projekt). Jedno vytvořené místo pak bylo financováno z NIP OUT II.

Celkem bylo vyhrazeno 404 míst, na která bylo umístěno 395 osob (127 v projektu NOE, 87 v projektu OZP, 102 v projektu VNP, 48 v projektu ZPM, 30 v projektu ŠNP a 1 na SÚPM vyhrazené hrazené z národních zdrojů). Dále byla podpořena jedna osoba na vytvořeném pracovním místě v rámci projektu OUT II.

Celkem bylo vyplaceno (včetně závazků z roku 2023) 27 964 tisíc Kč a to 6 025 tisíc Kč z projektu NOE, 8 961 tisíc Kč z projektu OZP, 7 075 tisíc Kč z projektu VNP, 1 472 z projektu ŠNP a 15 tisíc Kč z projektu OUT II (všechny projekty financované v rámci ESF).

Počty uchazečů podle jednotlivých sledovaných kategorií jsou následující:

sledovaná kategorie	počet	podíl v %
✓ nad 12 měsíců evidence	101	25,6
✓ do 30 let věku	55	13,9
✓ nad 50 let věku	198	50,1
✓ nad 55 let věku	149	37,7
✓ osoby se zdravotním postižením	96	24,3
✓ osoby pečující o děti do 15 let	102	25,8

Z pohledu hlavních tříd CZ-ISCO bylo nejvíce osob podpořených z 9. třídy CZ-ISCO (pomocní a nekvalifikovaní pracovníci; 117 osob), následují pracovníci ve službách a obchodu (5. třída; 90 osob), početná byla i 4. třída (administrativní pracovníci; 55 osob). Z pohledu konkrétních profesí to byli uklízeči veřejných prostranství (42 osob), uklízeči (30 osob), prodavači (24) a administrativní pracovníci (23). Průměrný věk podpořených osob byl 47 let, průměrná délka evidence UoZ před nástupem do zaměstnání pak 202 dnů. Z celkového počtu 395 osob bylo 122 (31 %) umístěno na pozici se zkráceným úvazkem.

Stejně jako v předchozích letech, ani v roce 2024 nebylo realizováno žádné SÚPM zřízení.

6.1.3. Společensky účelná pracovní místa zřízená uchazečem za účelem výkonu SVČ (SÚPM-SVČ)

Po vyšším zájmu o podporu při zahájení podnikání v přechozích dvou letech (49 resp. 55 podpořených osob) se počet UoZ umístěných na SÚPM-SVČ vrátil k nižším číslům. Celkem to bylo 31 uchazečů, kteří v roce 2024 zahájili podnikání s příspěvkem úřad práce.

Průměrná výše příspěvku na jedno SÚPM-SVČ byla 53 tisíc Kč, minimum 40 tisíc Kč a maximum 60 tisíc Kč. Celkový objem vyplacených prostředků na tento nástroj byl 1 643 tisíc Kč (cca poloviční ve srovnání s rokem 2023).

Počty uchazečů podle jednotlivých sledovaných kategorií jsou následující:

sledovaná kategorie	počet	podíl v %
✓ nad 12 měsíců evidence	4	12,9
✓ do 30 let věku	8	25,8
✓ nad 50 let věku	4	12,9
✓ nad 55 let věku	2	6,5
✓ osoby se zdravotním postižením	2	6,5
✓ osoby pečující o děti do 15 let	15	48,4

Průměrný věk umístěných uchazečů byl 38 let, délka evidence na ÚP před zahájením podnikání 294 dnů. Mezi podnikatelskými záměry byly nejvíce zastoupené

profese z oboru péče o tělo (10; kosmetici, pedikúra, manikúra), dále to byly čtyři záměry v oboru grafiky a přípravy technických návrhů, další čtyři pak pro oblast poradenství. Byl zájem také o podporu řemesel – elektrikář, automechanik, instalatér, zlatník.

6.1.4. Překlenovací příspěvek

Překlenovací příspěvek byl v roce 2024 poskytnutý čtyřem osobám, což je oproti dvěma předchozím letům výrazně méně. Čerpaný objem finančních prostředků pro tento nástroj byl 19 tisíc Kč.

6.1.5. Regionální mobilita – příspěvek na dojížděku

V dubnu 2024 došlo ke změně způsobu finanční podpory u tohoto nástroje. Dosud byl vyplácen měsíční příspěvek v pevné výši. Odvíjel se od rozmezí dojezdové vzdálenosti (1 000 Kč pro dojezdovou vzdálenost do 10 km; 1 500 Kč pro vzdálenost 10-25 km; 2 500 Kč pro vzdálenost 25-50 km a 3 500 Kč pro vzdálenost delší než 50 km). Od dubna 2024 se výše příspěvku řídí dojezdovou vzdáleností vynásobenou částkou 94 Kč za kilometr.

V roce 2024 bylo tímto příspěvkem podpořeno celkem 73 osob, což je dvojnásobek počtu UoZ z roku 2023. Důvodem je mimo jiné možnost financovat tento nástroj také z projektů NIP a RIP. Celkem 46 osob bylo podpořeno z národních zdrojů, dalších 14 ze zdrojů NIP (NOE 4, OZP 7, VNP 2 a ZPM 1) a 13 z RIP ŠNP. Objem vyplacených finančních prostředků na tento nástroj byl 170 tisíc Kč. Průměrná dojezdová vzdálenost byla cca 24 km (nejdelší 87 km). Nejvíce podpořených osob nastupovalo na pozice administrativních pracovníků (16), dále na pomocné a nekvalifikované práce (15), početná byla také skupina profesí 5. třídy CZ-ISCO (služby a obchod; 12).

6.1.6. Zřízená pracovní místa pro osoby se zdravotním postižením

V roce 2024 byla nově zřízena celkem dvě místa pro osoby se zdravotním postižením a umístěno, resp. přeobsazeno (na místa zřízená v předchozích letech) celkem 6 osob. Nebyl podpořen žádný uchazeč při zřízení pracovního místa-SVČ. Uchazeči se ZP jsou ve vyšší míře podporováni jinými nástroji. Od rok 2023 je pro ně přímo realizován projekt OZP II v rámci nového operačního programu OPZ+.

Na zřízená místa bylo vynaloženo v roce 2024 celkem 40 tisíc Kč (s ohledem na to, že v této oblasti došlo v roce 2024 k vrácení stejné finanční částky v rámci jiné dohody, jsou výdaje uvedené v tabulce 23 nulové).

V průběhu roku 2024 bylo také uzavřeno celkem 32 dohod o uznání za zaměstnavatele na chráněném trhu práce.

Dále byl v roce 2024 vyplácen příspěvek podle § 78a Zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění. O tento příspěvek požádalo v roce 2024 celkem 219 zaměstnavatelů a bylo jim vyplaceno celkem 414 147 tisíc Kč, což je o téměř 26 milionů více než v roce 2024.

6.2. Rekvalifikace, poradenství a pracovní rehabilitace

6.2.1. Rekvalifikace

Rekvalifikace zabezpečované úřadem práce

V roce 2024 byla zahájena realizace pouze 21 kurzů formou zabezpečované rekvalifikace, všechny hrazeny z prostředků NPO. Jednalo se o část veřejné zakázky IT technologie pro celkem 18 osob z okresu Zlín, 2 pro osoby z okresu Kroměříž a jeden účastník byl ze Vsetínska. Kurzy se týkaly tvorby www stránek a práce v grafickém studiu.

Nově byly ke konci roku 2024 podepsány rámcové smlouvy na rekvalifikační kurzy Český jazyk pro cizince. V roce 2024 nebyl realizován žádný kurz Českého jazyka pro cizince v rámci zabezpečované rekvalifikace, především z důvodu končícího roku a větší časové náročnosti přípravy kurzů. Realizace je plánovaná na začátek roku 2025. Klienti ale mohli kurzy českého jazyka absolvovat formou tzv. Zvolené rekvalifikace. Výběrové řízení pro další kurzy zabezpečované rekvalifikace probíhá.

Zvolené rekvalifikace

O zvolenou rekvalifikaci žádali klienti jak „papírovou formou“ tak i prostřednictvím elektronického formuláře případně aplikace „Jsem v kurzu“.

Největší zájem byl o kurzy pro různé typy řidičských oprávnění včetně kurzu pro získání profesního průkazu (cca 350). Žádaný byl také kurz pracovníka v sociálních službách (nutná podmínka setrvání v pracovním poměru – o tento kurz měli zájem především zájemci-zaměstnanci; více než 200 osob). Téměř 190 cizinců nastoupilo do kurzu Český jazyk pro cizince.

V počtech 60–90 osob byly také podpořeny kurzy svařování, kurzy péče o tělo (manikér, pedikér, kosmetička, kadeřnice, tatér) a s meziročně výrazným nárůstem to byl kurz pro asistenta pedagoga/vychovatele (tento je nově možné hradit úřadem práce).

Celkem bylo v roce 2024 uzavřeno ve Zlínském kraji 1 903 dohod o zvolené rekvalifikaci, z toho 1 019 pro zájemce a 884 pro uchazeče. Více než 21 % rekvalifikovaných osob bylo ve věku do 30 let a dalších téměř 18 % naopak ve věku nad 50 let.

Obecně lze konstatovat, že vzrostly požadavky na poradenství k rekvalifikacím. Nejčastěji se jedná o dotazy na celkové fungování rekvalifikací, na způsoby podání žádosti o rekvalifikaci, na možnosti hledání požadovaného kurzu, poradenství k volbě vhodné rekvalifikace, kariérové poradenství. Vzrostl počet cizinců, především občanů Ukrajiny, se zájmem o kurzy a poradenství k rekvalifikacím. Klienti projevovali zájem nejen o Český jazyk pro cizince, ale i o jiné kurzy (Kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách, masérské kurzy, řidičské oprávnění pro skupinu C, D, profesní průkazy). Také roste zájem klientů o „preventivní vzdělávání“ pro případ ztráty stávajícího zaměstnání, což je směr, kterým je nutné se ubírat, aby zaměstnanci drželi krok se současnými i budoucími požadavky zaměstnavatelů.

Kromě financování rekvalifikací z národních zdrojů, byly v roce 2024 rekvalifikace financovány také ze zdrojů ESF a ze zdrojů Národního plánu obnovy. Klientům se tak nabízela široká škála kurzů jak řemeslných, tak i zaměřených na znalosti z oblasti IT.

Samostatnou oblastí jsou Kurzy digitálního vzdělávání. Tyto nemají akreditaci jako rekvalifikační kurzy, nicméně jejich cílem je poskytnout znalosti z různých oblastí IT. Velmi populární byly v roce 2024 kurzy spojené s umělou inteligencí (AI). I tyto kurzy hradí úřad práce, ale je tam nutná spoluúčast klienta ve výši 18 % ceny kurzu. I přes tento faktor finanční spoluúčasti bylo v roce 2024 uzavřeno 1 202 dohod pro kurzy digitálního vzdělávání. Naprostou většinu absolvovali zájemci o zaměstnání (91 %).

6.2.2. Pracovní rehabilitace

Zájem o pracovní rehabilitaci je ze strany klientů minimální, takřka žádný. Klienti mají zájem spíše o vstup do projektu OZP, kde mohou využít různých aktivit (individuální poradenství, skupinové aktivity, dotovaná pracovní místa, rekvalifikace) a také individuálního přístupu ze strany poradců.

6.2.3. Poradenství

Poradenské aktivity jsou zabezpečovány nejen pro uchazeče a zájemce o zaměstnání evidované na Úřadu práce ČR, ale řada služeb je určena také pro veřejnost. Nabídka aktivit zahrnuje skupinové i individuální poradenství. Vzhledem k absenci externích poradenských aktivit (veřejná zakázka na realizaci externích poradenských aktivit ve Zlínském kraji je v přípravě) bylo v roce 2024 poradenství na úřadech práce zabezpečováno formou interního poradenství.

Interní poradenství

Realizaci interních (individuálních i skupinových) poradenských aktivit zabezpečují odborní poradci úřadu práce na kontaktních pracovištích v rámci celého Zlínského kraje. V roce 2024 absolvovalo interní individuální poradenství celkem 21 255 osob (z toho 5 803 osob absolvovalo poradenství pro veřejnost). Skupinových interních poradenských aktivit (včetně informačních schůzek) se ve sledovaném období zúčastnilo celkem 8 122 uchazečů a zájemců o zaměstnání.

Interní individuální poradenství:

- ✓ roční individuální pohovory (hodnocení aktuální situace klienta, doporučení dalších aktivit pro klienty evidované na úřadu práce déle než rok),
- ✓ kariérové poradenství (pohovor s uchazeči o zaměstnání směřující k uplatnění na trhu práce, posouzení pracovních předpokladů a kompetencí pro výkon povolání, doporučení k dalšímu vzdělávání, projednání vhodného typu rekvalifikačního kurzu apod.),
- ✓ tvorba osobního portfolia – dokumentace k jednání se zaměstnavatelem (životopis, motivační dopis),
- ✓ poradenství ke studiu (informace o všech stupních vzdělání, konzultace, testy),
- ✓ pracovní diagnostika (psychologické testy),
- ✓ počítačová pracovní diagnostika,
- ✓ psychologické poradenství (konzultace s psychologem, hledání optimálního řešení aktuální situace klienta, krizová intervence),

Interní skupinové poradenství (jedná se např. o následující poradenské aktivity):

- ✓ pracovněprávní minimum,
- ✓ informace k důchodové problematice,
- ✓ informační schůzky k rekvalifikacím a poradenským aktivitám,
- ✓ sebeprezentace na trhu práce (motivační dopis, životopis, příprava na pohovor...),
- ✓ komunikační dovednosti,
- ✓ motivace pro trh práce (včetně Motivace 50+),
- ✓ orientace na trhu práce,
- ✓ poradenství pro OZP,
- ✓ finanční a občanská gramotnost.

Informační a poradenská střediska pro volbu povolání (IPS)

V rámci Zlínského kraje se v roce 2024 zúčastnilo skupinového poradenství pro školy celkem 4 318 žáků ZŠ a 2 966 studentů SŠ, VOŠ, VŠ. Skupinová poradenství se konala nejen na úřadech práce, ale také na jednotlivých školách. Již tradičně byl velký zájem o individuální konzultace ze strany rodičů žáků ZŠ.

Aktivita IPS zahrnuje:

- ✓ skupinové a individuální poradenství k volbě povolání pro žáky 8. a 9. ročníků ZŠ a spolupráce s jejich rodiči,
- ✓ skupinové poradenství a individuální konzultace pro budoucí absolventy středních škol,
- ✓ besedy pro studenty sexty (6. ročník 8letého gymnázia) – v souvislosti s volbou kariéry byl vytvořen mezistupeň pro studenty druhých ročníků víceletých gymnázií s ohledem na výběr např. volitelných předmětů, které si do následujících let vybírají právě v tomto ročníku,
- ✓ individuální poradenství pro širokou veřejnost k volbě či změně kariéry, o možnostech studia, vč. zájmové profesní diagnostiky,
- ✓ spolupráci s výchovnými poradci, kariérovými poradci a vedením SŠ a ZŠ,
- ✓ realizaci informačních schůzek pro rodiče žáků 8. a 9. ročníků ZŠ,
- ✓ spolupráci s Krajskou pedagogicko-psychologickou poradnou, Speciálně pedagogickými centry, Odborem školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje, Krajskou hospodářskou komorou, Centrem kariérového poradenství Zlín apod.,
- ✓ spolupráci na tvorbě informačních brožur Atlas školství Zlínského kraje aj.,
- ✓ účast na přehlídkách středních škol, jejichž cílem je nabídnout žákům přehled studijních a učebních oborů a představit možnosti dalšího profesního uplatnění.

Poradenství v rámci EURES a EURES + 3Z Up!

Od 1. 7. 2023 je služba EURES poskytována v rámci projektu EURES+3Z Up!, kdy byla služba rozšířena i na pracovníky ze zemí mimo EU. V rámci poradenské činnosti bylo v roce 2024 poskytnuto celkem 934 individuálních konzultací zájemcům o práci v zemích EU, občanům EU se zájmem o práci v ČR, občanům ČR vracejícím se zpět po ukončení výdělečné činnosti v zahraničí, ale i osobám s dočasnou ochranou a jinými pobytovými tituly v rámci ČR. Služba je určena i pro zaměstnavatele, kterým bylo poskytnuto celkem 183 konzultací. Tyto konzultace se týkaly převážně inzerce volných míst v zahraničí, povinností při zaměstnávání občanů EU v ČR a informací ohledně zaměstnávání občanů ze zemí mimo EU.

6.3. Projekty ESF

Hlavním cílem těchto projektů je podpora uplatnění na trhu práce pro všechny, kteří mají problém práci najít nebo si ji udržet. Zejména starším osobám, osobám se zdravotním postižením, bez kvalifikace nebo s nízkým vzděláním, pečujícím o děti nebo o své blízké jsou v rámci projektů poskytovány služby šité na míru. Jedná se především o poradenské a informační aktivity, motivační aktivity, další vzdělávání, hledání vhodného zaměstnání, podpora uplatnění na trhu práce či realizaci nových nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Součástí jsou rovněž doprovodná opatření,

kteří mají usnadnit dostupnost projektových aktivit pro jejich účastníky (např. úhrada cestovného, podpora regionální mobility atd.).

Projekty se dělí dle cílových skupin jejich účastníků:

- ✓ Projekt **Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením (OZP)** je určen uchazečům o zaměstnání, zájemcům o zaměstnání se statutem OZP evidovaným na úřadu práce; ekonomicky neaktivním OZP v produktivním věku mimo evidenci úřadu práce.
- ✓ Projekt **Záruky pro mladé (ZPM)** je určen klientům ÚP ČR ve věku 15–29 let.
- ✓ Projekt **Nová etapa (NOE)** je určen klientům ÚP ČR ve věku 30–54 let.
- ✓ Projekt **Věk není překážkou (VNP)** je určen klientům ÚP ČR ve věku od 55 let.
- ✓ Projekt **Outplacement II (OUT)** je určen zaměstnancům s předpokládaným ukončením pracovního poměru a zaměstnavatelům, kteří přijímají propouštěné zaměstnance.
- ✓ Projekt **Integrace na trh práce a podpora cizinců v ČR (Integrace)** je určen cizincům pobývajícím na území ČR s cílem aktivně podpořit jejich začlenění na pracovní trh a do české společnosti.
- ✓ Projekt **Šance na práci ve Zlínském kraji (ŠNP)** je určen uchazečům a zájemcům o zaměstnání v evidenci Úřadu práce ČR, Krajské pobočky ve Zlíně, kteří jsou ohroženi sociální exkluzí, a především pak pro osoby, které pečují o děti do 15 let nebo jiné závislé osoby.

Projekty Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením, Záruky pro mladé, Nová etapa, Věk není překážkou, Outplacement II a Integrace na trh práce a podpora cizinců v ČR jsou realizovány v celé České republice. Projekt Šance na práci ve Zlínském kraji je regionálním projektem.

Stěžejními klíčovými aktivitami projektů jsou poradenství, rekvalifikace, profesní kvalifikace, vzdělávací aktivity, zprostředkování zaměstnání a doprovodná opatření. V projektech Záruky pro mladé a Šance na práci ve Zlínském kraji je rovněž podporován návrat do vzdělávání u osob bez dokončené odborné kvalifikace.

Realizace většiny projektů byla zahájena v roce 2023 (NOE, OZP, VNP, ZPM, ŠNP), projekty OUT II a Integrace pak v roce 2024. Ukončení je naplánováno na rok 2026 resp. 2027.

6.3.1. Národní individuální projekty

Projekt Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením

Cílem projektu je podpořit zaměstnávání osob se zdravotním postižením (dále jen OZP) a stabilizovat jejich zaměstnání zejména na otevřeném trhu práce. Zvýšit jejich ekonomickou aktivitu a prostřednictvím spolupráce všech zainteresovaných stran dostat na trh práce dosud neaktivní osoby (OZP). Poskytovat komplexní poradenství zaměstnavatelům na otevřeném trhu práce k problematice zaměstnávání OZP.

Tabulka 24 – Projekt Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením

Podpora zaměstnanosti osob se zdravotním postižením	Celkem*	Rok 2024
Osoby, které vstoupily do projektu	437	277
Osoby, které získaly kvalifikaci	53	45
Osoby umístěné na SÚPM vyhrazené (s mzdovým příspěvkem)	107	87
Osoby umístěné na pracovní místo bez mzdového příspěvku	118	105

Celkem - od počátku projektu do 31. 12. 2024*

Projekt Záruky pro mladé

Záměrem projektu je aktivizovat a motivovat k práci osoby mladší 30 let (tj. do 29 let včetně), které nejsou v zaměstnání, ve vzdělávání nebo v profesní přípravě (včetně dlouhodobě nezaměstnaných). Motivovat účastníky k prohloubení odborných znalostí a pracovních dovedností potřebných k výkonu konkrétní pracovní činnosti požadované trhem práce a vyrovnávat tak nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce. U uchazečů o zaměstnání bez dokončené odborné kvalifikace usilovat o opětovné zahájení přípravy na budoucí povolání s využitím kariérového poradenství a aktivity „Návrat do vzdělávání“ a tím získat potřebné vzdělání k následnému lepšímu uplatnění na trhu práce.

Tabulka 25 – Projekt Záruky pro mladé

Záruky pro mladé	Celkem*	Rok 2024
Osoby, které vstoupily do projektu	522	407
Osoby, které získaly kvalifikaci	237	223
Osoby umístěné na SÚPM vyhrazené (s mzdovým příspěvkem)	60	48
Osoby umístěné na pracovní místo bez mzdového příspěvku	99	89

Celkem - od počátku projektu do 31. 12. 2024*

Projekt Nová etapa

Cílem projektu je zvýšení zaměstnanosti zejména osob se specifickými potřebami prostřednictvím odstranění bariér, které jim brání v uplatnění se na trhu práce, včetně podpory vytváření pracovních míst, individuálního dalšího vzdělávání vedoucího ke zvýšení, prohloubení, rozšíření nebo získání profesní kvalifikace.

Tabulka 26 – Projekt Nová etapa

Nová etapa	Celkem*	Rok 2024
Osoby, které vstoupily do projektu	1 407	1 294
Osoby, které získaly kvalifikaci	601	593
Osoby umístěné na SÚPM vyhrazené (s mzdovým příspěvkem)	129	127
Osoby umístěné na pracovní místo bez mzdového příspěvku	193	192

Celkem - od počátku projektu do 31. 12. 2024*

Projekt Věk není překážkou

Cílem projektu je podpora profesní mobility a prodloužení aktivní profesní dráhy osob ve věku 55 let a více. Zejména prostřednictvím individuálního dalšího vzdělávání, poradenství, podpory uzpůsobení pracovního prostředí a eliminace bariér omezujících v přístupu k zaměstnání v případě, že již došlo k jeho ztrátě.

Tabulka 27 – Projekt Věk není překážkou

Věk není překážkou	Celkem*	Rok 2024
Osoby, které vstoupily do projektu	494	453
Osoby, které získaly kvalifikaci	89	88
Osoby umístěné na SÚPM vyhrazené (s mzdovým příspěvkem)	103	102
Osoby umístěné na pracovní místo bez mzdového příspěvku	75	75

Celkem - od počátku projektu do 31. 12. 2024*

Projekt Outplacement II

Cílem projektu je poskytnout pomoc zaměstnancům podniků, které prochází strukturálními změnami a mají v plánu propouštět zaměstnance. Snahou je pomoci nalézt nové pracovní uplatnění těchto zaměstnanců ještě před koncem stávajícího pracovního poměru. Zaměstnavatelé si mohou dál udržet dlouholeté pracovníky, pro které už nemají práci, díky projektu je mohou přeškolit na jinou pozici.

Tabulka 28 – Projekt Outplacement II

Outplacement II	Celkem*	Rok 2024
Osoby, které vstoupily do projektu	11	11
Osoby, které získaly kvalifikaci	3	3
Osoby umístěné na SÚPM vyhrazené (s mzdovým příspěvkem)	1	1
Osoby umístěné na pracovní místo bez mzdového příspěvku	0	0

Celkem - od počátku projektu do 31. 12. 2024*

Projekt Integrace na trh práce a podpora cizinců v ČR

Cílem projektu je aktivní podpora cizinců v ČR v souvislosti s jejich začleněním na pracovní trh a postupným zapojením do české společnosti. Projekt se zaměřuje na odstraňování bariér, které brání cizincům v plném začlenění na trh práce a do české společnosti, a to především prostřednictvím poskytování jazykového vzdělávání a dalších služeb, které Úřad práce ČR poskytuje. Pro účastníky projektu jsou k dispozici aktivity projektu, mezi něž patří poradenství, rekvalifikace a zprostředkování zaměstnání prostřednictvím nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti.

6.3.2. Regionální individuální projekt

V aktuálním programovém období je realizován pouze jeden regionální individuální projekt, a to Šance na práci ve Zlínském kraji.

Tabulka 29 – Projekt Šance na práci ve Zlínském kraji

Šance na práci ve Zlínském kraji	Celkem*	Rok 2024
Osoby, které vstoupily do projektu	157	74
Osoby, které získaly kvalifikaci	19	14
Osoby umístěné na SÚPM vyhrazené (s mzdovým příspěvkem)	39	30
Osoby umístěné na pracovní místo bez mzdového příspěvku	66	56

Celkem - od počátku projektu do 31. 12. 2024*

6.4. Projekty Národního programu obnovy

Dalším zdrojem financování aktivit klientů úřadu práce je Národní plán obnovy. V rámci něj jsou aktuálně realizovány tři projekty:

- ✓ NPO DIGI pro firmu (duben 2024 – listopad 2025)
- ✓ NPO – Vzdělávám se v DIGI (květen 2022 – říjen 2025)
- ✓ NPO – Kurz DIGI vzdělávání (únor 2023 – prosinec 2025)

NPO DIGI pro firmu

NPO DIGI pro firmu je zaměřen na další profesní vzdělávání zaměstnanců. Cílem je pak zvýšení adaptability pracovní síly prostřednictvím vzdělávání v oblasti digitálních dovedností pro IT a dovedností potřebných pro Průmysl 4.0. Projekt byl zahájen v dubnu 2024 a ukončení je plánováno k 31. 12. 2025.

Celkem dosud bylo ve Zlínském kraji uzavřeno 31 dohod s 21 zaměstnavateli na proškolení 256 zaměstnanců. Ve dvou případech se jednalo o velkého zaměstnavatele, v 6 případech o středního, ve 12 případech o malého a v jednom případě to byl mikropodnik. Celkem 183 zaměstnanců se týká školení v oblasti IT a dalších 73 pak v oblasti Průmysl 4.0.

NPO – Vzdělávám se v DIGI

Projekt je určen pro uchazeče i zájemce o zaměstnání a je jedním ze zdrojů financování zabezpečovaných a zvolených rekvalifikací (podrobnosti viz kapitola 6.2.1.). Od zahájení realizace projektu bylo ve Zlínském kraji celkem 157 dohod v rámci zabezpečované rekvalifikace a dalších 689 dohod v rámci rekvalifikace zvolené.

NPO – Kurz DIGI vzdělávání

Předmětem projektu je podpora rozvoje v oblasti dalšího vzdělávání v oblasti IT a dovednostech potřebných pro Průmysl 4.0 mimo rámec stávajícího systému rekvalifikací. Cílem je pak zvýšit adaptabilitu pracovních sil vůči měnícím se potřebám trhu práce. V rámci toho projektu bylo dosud uzavřeno 1 386 dohod v naprosté většině se zájemci o zaměstnání.

6.5. Vyhodnocení cílů APZ stanovených na rok 2024

V roce 2024 se naplno rozběhly projekty zahájené v roce 2023 (NOE, OZP, VNP, ZPM a ŠNP). Dále pak byla zahájena realizace projektů OUT II a Integrace. Díky této pestré škále možností je zabezpečená pomoc de facto pro všechny klienty úřadu práce.

Cíle pro rok 2024 byly stanoveny následovně:

- ✓ udržet podíl kategorie „evidence nad 12 měsíců“ pod 23 % (průměr za kalendářní rok) s důrazem na podíl osob evidovaných déle než 2 roky,
 - tento cíl se splnit nepodařilo, průměrný podíl kategorie „evidence nad 12 měsíců“ v roce 2024 dosáhl hodnoty 24,5 %, bohužel ke konci roku se situace zhoršila a ukazatel se přiblížil k 27 na druhou stranu v rámci srovnání v ČR patří Zlínskému kraji pozice regionu se čtvrtým nejnižším podílem
- ✓ udržet podíl osob se ZP na přijatelné úrovni max. 17 %,
 - tento cíl jsme splnili bez problémů, průměrný podíl osob se ZP dosáhl v roce 2024 hodnoty 15,4 %
- ✓ aplikovat nástroje APZ tak, aby se eliminovaly negativní výkyvy na lokálním trhu práce, tedy aby průměrná hodnota PNO ve SO POU nebyla vyšší než 0,8 p. b. v porovnání s průměrem za Zlínský kraj,
 - v případě POU Vsetín se tento cíl splnit nepodařilo, průměrná hodnota PNO v roce 2024 zde byla 4,36 %, což je o 1,29 p. b. více než byl průměr za Zlínský kraj (3,07 %); POU Vsetín byl regionem s nejvyšším meziročním nárůstem nezaměstnanosti (29 %; shodně s POU Karolinka, což je ale region s 6x menším počtem nezaměstnaných)
 - těsně pod stanovenou hranici byla ještě nezaměstnanost v POU Bystřice pod Hostýnem (3,86 %; 0,79 p. b. nad průměrem kraje; meziroční nárůst nezaměstnanosti byl podprůměrný – necelých 11 % - nicméně situace je v tomto regionu nepříznivá už několik let)
- ✓ podporovat osoby starší 50 let vhodnými nástroji APZ tak, aby se jejich podíl na celkové nezaměstnanosti udržel pod hranicí 40 %.
 - tento cíl lze považovat za splněný, nad 40 % se podíl osob starších 50 let dostal pouze v červnu, průměr za celý rok je 38,7 %
 - v porovnání s ostatním kraji ČR na tom nejsme dobře - druzí nejhorší, na první pozici je Moravskoslezský kraj

7. Cíle pro rok 2025

Byť meziroční nárůst nezaměstnanosti 15,5 % v roce 2024 vypadá hrozivě, absolutní počty nezaměstnaných lze většinou hodnotit jako stále velmi nízké. Průměrný měsíční počet uchazečů (12 tisíc) ani zdaleka nedosahuje hodnot z dob ekonomické krize (více než 32 tisíc). I nadále však bude nutné věnovat pozornost vybraným skupinám uchazečů o zaměstnání, které už z podstaty mají ztížené uplatnění na trhu práce. Jedná se především o osoby evidované déle než 12 měsíců, uchazeče se zdravotním hendikepem (a nemusí se jednat výhradně o UoZ se statutem OZP) a uchazeče s nízkou kvalifikací případně bez kvalifikace. Nelze opomenout také uchazeče, kteří jsou při hledání zaměstnání limitováni péčí o děti případně o osobu blízkou.

Kvantifikovat výše uvedené faktory lze jen velmi obtížně, každý uchazeč má své specifické potřeby a umístění na trh práce osoby s krátkou evidencí ale více hendikepy může být výrazně komplikovanější než najít pracovní uplatnění pro někoho, jehož jediným rizikovým faktorem je evidence na ÚP delší než 1 rok.

Z regionálního pohledu bude třeba více se zaměřit na okres Vsetín, kde se situace zhoršuje rychlejším tempem, než je tomu ve zbylých regionech kraje.

Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu v obcích Zlínského kraje k 31. 12. 2024

